

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: OHelsea 3-3878

NO. 235. — ŠTEV. 235.

NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 7, 1933. — SOBOTA, 7. OKTOBRA 1933

VOLUME XLII — LETNIK XLII

KRVAVI SPOPADI MED DEPUTIJI IN PREMOGARJI

DVESTO POMOŽNIH ŠERIFOV JE NAVALILO NA PIKETE; EN MRTEV, 35 RANJENIH

Stavka še vedno nad šeststisoč majnerjev, ki se nočejo vkloniti zahtevam svojih voditeljev. — Napad se je završil s plinskimi bombami in puškami. — Nesporazum med generalom Johnsonom in njegovim pravnim svetovalcem.

AMBRIDGE, Pa., 6. oktobra. — Pod zaščito cele plohe svinčenk je 200 šerifovih pomagačev s plinskimi bombami navalilo na vrsto piketov pri Spang Chalfant Seamless Tube Company v Ambridge ter ubilo enega štrajkarja in ranilo najmanj 15 drugih.

To je prvi smrtni slučaj, odkar so se pričeli majnerski nemiri v tem bogatem industrijskem okrožju.

Deputiji so napadli, ko se štrajkarji niso zmenili za njihovo zahtevo, da naj opuste piketiranje in gredo domov. Adam Peteski, star 42 let, je bil ustreljen v hrbet in je umrl na potu v bolnišnico.

Deputiji, ki so se postavili v vrsto in s šerifom Charles J. O. Laughlinom na čelu, so zahtevali od piketov, da odlože svoje palice in drugo orožje in se razidejo.

Nekateri piketi so se povelju pokorili in so odstopili, drugi pa so ostali na svojem prostoru. Šerif je dal povelje za naskok. Njegovi deputiji so pričeli metati bombe in pokali so revolverji. Skozi dim solznega plina je bilo mogoče videti štrajkarje ležati na tleh. Nad njimi so stale ženske, ki so zmerjale deputije.

Lahen veter je raznašal dušeci plin med štrajkarje, ki so se pričeli umikati.

Harry Neft, ki je gledal napad, je rekel: "Videl sem, kako je eden dobil štiri strele v nogo, drugi je bil ustreljen v vrat, dva pa sta dobila krogle v prsi."

Ko se je dim razkadal, je bil prostor pred vhodom v tovarno prazen.

Štrajk je vrizorila Steel and Metal Workers Union. Tekom bojev so detektivi vdrl v urad unije in aretirali več uradnikov.

Na štrajku je še vedno nad 65,000 majnerjev, navzlic temu, da so jih vlada in unijski voditelji pozvali, da se vrnejo na delo.

HARRISBURG, Ill., 6. oktobra. — Vojaštvo je prevzelo oblast nad okolico Harrisburga ter upa, da bo preprečilo nadaljnje prelivanje krvi v sporu med dvema unijskima organizacijama pri Peabody Coal Company Mine št. 43.

Predno je prišlo 325 vojakov pod vodstvom polkovnika Roberta W. Davis, je bilo tekom noči pri majni obstreljenih 20 oseb. Člani Progressive Union so iz zasede streljali na čuvaje pri majni.

Nemire so pričeli majnerji, ki pripadajo Progressive Mine Workers, ker je premogarska družba odslavila njih člane in jih nadomestila z delavci United Mine Workers of Amerika.

Nepretrgoma so progressivci skozi 15 ur napadali majno. Čuvaji pa so odgovarjali na ogenj napadalcev.

STUEBENVILLE, O., 6. oktobra. — Policisti in šerifovi deputiji so s solznimi bombami razgnali okoli 1000 štrajkarjev pri Weirton Steel Company, ko so štrajkarji skušali ustaviti avtomobil, s katerimi se je hotelo iz tovarne odpeljati 150 delavcev.

Cetudi nikdo ni bil nevarno ranjen, vendar je bilo mnogo ljudi pohojenih, ko so vsi hoteli zbežati pred dušecim plinom. Aretirana sta bila dva piketa.

WASHINGTON, D. C., 6. oktobra. — Velika razlika v mišljenju med ravnateljem NRA., generalom Johnsonom in njegovim glavnim svetovalcem Donald R. Richbergom je zavlekla poravnava v premogarskem štrajku v Pennsylvaniji.

Vodje jeklarske industrije pri predsedniku

ROOSEVELT IN PRIZNANJE SOVJ. UNIJE

Roosevelt se ne briga dosti za opozicijo Amerike Delavske Federacije in Ameriške legije.

Washington, D. C., 6. oktobra. Dasi sta vložila Ameriška Legija in Ameriška Delavska Federacija oster protest proti nameravanemu priznanju sovjetske Unije, vztraja predsednik Roosevelt na stališču, da morajo Združene države čimprej obnoviti diplomatske zveze s Sovjetsko Unijo.

Zaenkrat se le toliko ve, da priznanje ne bo popolno, kajti Amerika bo stavila gotove pogoje.

Sovjetska Unija stremi po obnovitvi diplomatskih odnosov in po kreditu, ki ga potrebuje za nakup raznih izdelkov.

Amerika hoče priznanje, ker gre v tem slučaju za de facto vlado in ker hoče razširiti svoja tržišča v inozemstvu.

Rusija se bo morala predvsem obvezati, da ne bo skušala širiti po Ameriki komunistične propagande, precej težav bo pa tudi tvorila zadeva carskih dolgov v Združenih državah.

SESTANEK TREH KRALJEV

Beograd, Jugoslavija, 6. oktobra. — Jugoslovanski kralj Aleksander je povabil bolgarskega kralja Borisa in romun. kralja Karola II. na konferenco, ki naj bi se vršila pred Božičem v Beogradu.

Kralj Aleksander je obiskal kralja Borisa v torek v Varni na Bolgarskem. Aleksandrov obisk je imel namen pregovoriti kralja Borisa, da bi se Bolgarska pridružila Mali antanti. V sredo je Aleksander imel konferenco s turškim predsednikom Mustafa Kemal pašo blizu Istanbula. Prihodnji teden se bodo najbrže sestali vsi trije kralji na jahti romunskega kralja na Donavi.

FARMER NAPOVEDUJE OSTRO ZIMO

Harrisburg, Pa., 6. oktobra. — Nek farmer iz Pensylvanije, ki ima sloves zanesljivega vremenskega preroka, pravi, da bo letošnja zima najostrejša, in najdaljša v zadnjih letih.

Farmer pri svoji napovedi opozarja na gosto perje pri golobih; letos je bilo mnogo gob, imelimo mnogo dežja, drevesna skorja je zelo debela, debeli so tudi koruzni stroki, kar vse kaže na zelo hudo zimo.

SIAMSKI DVOJČICI SE BOSTA POROČILI

Včeraj sta dospeli s parnikom "Aquitania" v Združene države siamski dvojčici Violet in Daisy Hilton, ki sta pri ledjih zraščeni skupaj. Izjavili sta, da se bosta v najkrajšem času poročili. Daisy bo vzela dirigenta Jacka Lewisa iz Chicaga, Violet pa nekega angleškega boksarja.

Dvojčici sta bili rojeni v San Antonio, Texas, ter sta zadnji čas nastopali po angleških odrih.

GEN. JUDENIČ NENADNO UMRL

Leta 1919 se je boril proti sovjetom. — Živel je v Franciji. — Pokopan bo poleg velikega kneza Nikolaja.

Nice, Francija, 6. oktobra. — Nikolaj Judenič, ki je bil general v carski ruski armadi in se je brezuspešno bojeval proti sovjetom leta 1919, je umrl v svojem 71. letu.

Gen. Judenič je dovršil Aleksandrovo vojaško šolo v Moskvi, pozneje pa vojaško akademijo v Petrogradu. Pozneje je služil kot častnik v Turkestanu.

S 33. leti je postal stotnik in se je zelo odlikoval v rusko-japonski vojni v letih 1903 in 1904, kjer je bil tudi ranjen. Za svoje zasluge je bil povišan v majorja.

Pozneje je bil kot general šef generalnega štaba na Kavkazu. Med svetovno vojno je bil dodeljen na Kavkazu štabu velikega kneza Nikolaja, katerega je car Nikolaj odstavil kot vrhovnega poveljnika na vzhodni fronti. Judenič je bil poveljnik v bitki pri Erzerumu, kjer so bili Turki poraženi.

V zmešnjavi, ki je prišla nad rusko armado, po padcu carske vlade, je general Judenič izginil s pozorišča. Nenadoma pa se je pojavil leta 1919 v baltiški pokrajini, kjer je zbiral severno armado proti sovjetski vladi. Ko je bila ustanovljena proviziorna severozapadna vlada, je Judenič postal vojni minister.

Jeseni leta 1919 je vodil vojsko proti Petrogradu, toda med njegovimi častniki je nastala ljubosumnost in med vojniki veliko nezadovoljstvo. Njegova vojska se je razšla in se je umaknila v Estonijo. Slednjič je bila armada popolnoma razpuščena in Judenič so njegovi lastni častniki aretirali. Po posredovanju Anglije in Francije je bil Judenič izpuščen in od tedaj naprej je živel v Franciji. Posebno znana pričezen je bil zaradi svojih dolgih brk, ki so merile en čevelj. Njegova rakev bo položena poleg rakev velikega kneza Nikolaja.

Najbolj priljubljena pijača dobrotljivega predsednika Williama Howarda Tafta je bil šampanjec. Tako njegovega predsedništva je bil šampanjec pri vsaki jedi. Njegova soproga je še sedaj pri mnogih v prijetnem spominu kot najboljša gostiteljica Bele hiše.

Cetudi je v vpeljavo prohibicije izginila posoda za vino in likerje z miz Bele hiše, vendar se predsednik ni odpovedal življanju žganja. V gorenjih sobah, daleč izpred oči svoje soproge se je Harding sestel s svojimi prijatelji pri kozarcu žganja in sode.

"Roke v stran od Kube!"

Boston, Mass., 6. oktobra. — Na visokem drogu na Boston Common se je danes pojavil ogromen napis: "Roke v stran od Kube!"

Oblasti so naročile bivšemu mornarju Mike Connolly-ju, naj spleza na 127 čevljev visok drog in naj sname napis.

PREDSEDNIK PERUJA NI SPREJEL RESIGNACIJE

Lima, Peru, 6. oktobra. — Ministrski predsednik Jorge Ugarteche in njegovi ministri so sklenili resignirati. Predsednik Benavide pa resignacije ni hotel sprejeti, češ, da je vlada popolnoma zadovoljna z delom, ki ga vrše ministri.

Mussolini je dal zapreti svojega prijatelja.

Rim, Italija, 5. oktobra. — Italijanski ministrski predsednik Mussolini je dal zapreti svojega sošoleca in prijatelja commendatara Donata Battellija, češ, da je obtožen špijonaže.

PRIPRAVE ZA PIJAČO V BELI HIŠI

Vsa posoda za vino je bila med prohibicijo spravljena v kleti Bele hiše. — Obnovljene bodo stare navade.

Washington, D. C., 6. oktobra. Te dni bodo več sodov, ki so do sedaj zaprta ležali v kleti Bele hiše, izročili kletarju, da jih pomije in pripravi, da zopet služijo svojemu namenu. Iz zabojev bodo tudi izložili dragocene brušene steklenice in kozarce za vino in likerje.

Predsednikova soproga, Mrs. Eleonore Roosevelt, ki sicer sama ne živa alkoholnih pijač, je zavzela glede vina isto stališče, kot tedaj, ko je bilo zopet dovoljeno 3 in pol odstotno pivo, ki je bilo pri jedi ponudeno vsakemu, ki ga je hotel piti.

Lepo izdelane posode za vsako vrsto pijače posebej so shranjene v zaprašenih zabojih v kleti, odkar je kongres preglašoval Wilsonov veto prohibicijske postave. Vitki šampanjski kozarci iz najčistejšega kristala, zeleni kozarci za rensko in južno vino, rdečkasti kozarci za elaret in sherry so varno shranjeni pod Belo hišo.

Ako se Mrs. Roosevelt povrne k prejšnjemu jedilnemu listu Bele hiše, se bo prepričala, da sta v Beli hiši poleg sedanjih kristalnih posod za mineralno vodo nudili k različnim jedilnim različno pijačo. Tako so pri ribah pili južno vino, pri mesu šampanjca, pri solati in dezertu sherry in liker pri kavi.

Nekoč je imela Bela hiša svojo prohibicijo. Predsednik Rutherford B. Hayes in njegova soproga sta bila "suha" in v Beli hiši ni bilo alkoholnih pijač. Ta običaj je zelo kritiziral odlični J. G. Blaine, ki je nekega dne prišel v veselo družbo v danskem poslanstvu in je pri vstopu zaklical: "Svojo domovino dam za kozarce žganja! Ravno kar prihajam iz Bele hiše."

Najbolj priljubljena pijača dobrotljivega predsednika Williama Howarda Tafta je bil šampanjec. Tako njegovega predsedništva je bil šampanjec pri vsaki jedi. Njegova soproga je še sedaj pri mnogih v prijetnem spominu kot najboljša gostiteljica Bele hiše.

Cetudi je v vpeljavo prohibicije izginila posoda za vino in likerje z miz Bele hiše, vendar se predsednik ni odpovedal življanju žganja. V gorenjih sobah, daleč izpred oči svoje soproge se je Harding sestel s svojimi prijatelji pri kozarcu žganja in sode.

Coolidge pred prohibicijo ni zavračal alkoholnih pijač, toda kot predsednik se je natančno držal Volsteadove postave in ravno tako predsednik Hoover.

Tropični vihar

Miami, Fla., 5. oktobra. — Silen tropični vihar, ki je opustošil Kubo, se je obrnil proti iztoku, še predno je zadel obal države Floride. Pojavil se je pa močan dež, ki ga je padlo v štirindvajsetih urah enajst inčev.

ROOSEVELT SKUŠA UGLADITI SPOR V PENNSYLVANIJ

WASHINGTON, D. C., 6. oktobra. — Po dolgotrajnem posvetovanju z načelnikom Johnsonom, in pensylvanskim governorjem Pinchotom je sklenil predsednik Roosevelt pozvati v Belo hišo voditelje jeklarske industrije, v namenu, da uravna spor, ki vlada med premogarji in podjetniki v zapadnem delu Pennsylvanije.

ANGLIJA NE BO PLAČALA VSEGA DOLGA

Angleška vlada je naročila svojemu posebnemu zastopniku, naj stavi Ameriki dva pogoja.

London, Anglija, 6. oktobra. — Angleška vlada je sklenila, da ne bo plačala celega svojega vojnega dolga Združenim državam, ne glede na izid tozadevnih pogajanj v Washingtonu.

Anglija bo stavila Združenim državam dva pogoja:

1. Enkratno plačilo ne nad 100 milijonov funtov sterlingov (475 milijonov dolarjev).

2. Odplačevanje po 5 milijonov dolarjev vsakega pol leta, mesto dosedanjega odplačevanja po 95 milijonov 500,000 dolarjev vsakih šest mesecev.

Angleški vojni dolg Združenim državam znaša \$3,600,000,000. Pod prvotnimi pogoji bi bil ves dolg z obrestmi v skupnem znesku \$9,000,000,000 plačan do leta 1894.

Sir Frederick Leith-Ross, gospodarski svetovalec angleške vlade in načelnik angleške komisije pri pogajanjih za vojni dolg, ki se sedaj nahaja v Washingtonu, je že prejel od svoje vlade naročilo, da stavi ameriški komisiji ta dva predloga.

Anglija že skozi dolgo več mesecev kupuje zlato, ki bo takoj poslano v Ameriko, ako Združene države sprejmejo enkratno plačilo v skupnem znesku.

Ako pa se pri sedanjih pogajanjih pogodijo za odplačilo dolga v mesečnih obrokih, bo Anglija plačala prvi obrok 15. decembra.

DELA MED POTOM V ŠOLO

Durham, N. C., 5. oktobra. — Roscoe Adams, ki je star 17 let, bo v tem šolskem letu prehodil okoli 25,000 milj.

Adams živi v Clarksville, Va., kjer ima njegovo mlekarstvo. Na potu domov zvečer pa zopet pobira prazne posode.

V Indiji sta morala pristati.

London, Anglija, 5. oktobra. — Francoska letalca Jean Assolant in Rene Lefevre sta nameravala poleteti iz Alžira v Siam. Ker jima je zmanjkalo kuriva, sta morala pristati v Karachi, Indiji, zatem ko sta preletela šest tisoč kilometrov.

Sestanek se bo jutri vršil. Predsednik in njegovi svetovalci so v veliki skrbeh, kajti štrajkarji se nočejo vrniti na delo. Sedaj so zaštrajkali tudi v rovin, ki so last raznih jeklarj.

Na zahtevo predsednika razsodiščne oblasti, senatorja Wagnerja, je predsednik povečal število njenih članov od 7 na 11.

Med jeklarskimi magnati, ki so bili povabljeni v Belo hišo, so tudi: Nathan L. Miller, član American Iron and Steel Institute, Charles M. Schwab in Myron C. Taylor, član United Steel Corporation.

Nesporazum med kapitalom in delom v Pennsylvaniji zelo ogroža program gospodarske obnove.

MUSSOLINIJEV PRIJATELJ — IZDAJALEC

Donata Battellija so zaprli. — Prodajal je vojaške tajnosti. — V ječi ga ne sme nikdo obiskati.

Rim, Italija, 6. oktobra. — Donato Battelli, sošolec in prijatelj Benito Mussolinija, ki mu je celo dal več svojih fotografij, se pod strogo stražo nahaja v zaporu že od 2. septembra, ker je bil zapleten v volunsko zaroto.

Battelli, ki je dobil na posebno odredbo Mussolinija samega naslov commendatore, je bil aretiran v Benetkah in je bil poslan v kazilnico Regina Coeli, kjer je na razpolago generalnemu štabu mornariškega ministrstva in kjer ga ne smejo obiskati niti njegovi sorodniki.

Vsled prijateljstva z Mussolinijem je Battelli vedno lahko dobil dostop v urad vojaških atašejev tujih držav, kjer je dobil vojaške tajnosti, ki jih je nato prodajal.

Battelli je bil tudi prijatelj bivšega poslanca Umberto Bianchija, ki je bil pred več meseci aretiran z mnogimi drugimi v volunski aferi. Med temi je bil 11. maja ustreljen mornariški častnik Ugo Travaglia, katerega je vojaško sodišče zaradi izdajstva domovine obsodilo na smrt.

Pred nekaj leti je Mussolini imenoval Battellija tudi za komisarja ozemlja ob goreh Adiji. Battelli je bil tudi prijatelj bivšega zunanjega ministra Dino Grandija.

Battelli je bil rojen, kakor Mussolini, v Forli, kjer sta oba bila več let sošoleca in stalna prijatelja. Zadnje čase je živel v Rimu in je bil v stalnih prijateljskih odnosih z Mussolinijem.

Preiskavo proti Battelliju vodi sedaj mornariško in zračno ministrstvo, predno bo zadeva izročena posebnemu sodišču za obrambo države.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedek, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

For one year in advance	For New York for one year	\$7.00
For six months in advance	For New York for six months	\$3.50
For three months in advance	For New York for three months	\$1.75
For one month in advance	For New York for one month	\$0.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" is published every day except Sundays and holidays.

Reprints of articles in this paper may be obtained by order. Please send money order or check. Payment in advance. Please specify the number of copies and the name of the person to whom they should be sent.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3878

POLDRUGI MILLJON NOVIH ČLANOV

Predsednik Ameriške Delavske Federacije, William Green, je izjavil na kongresu kovinarjev v Washingtonu, da je napredovala v mesecih juniju, juliju in avgustu organizacija za en milijon petstotisoč novih članov.

Število lokalnih organizacij se je povečalo za tri tisoč.

Kovinarji in stavbinski delavci so se pritoževali, da skušajo dobiti poklicni politiki kontrolo nad njihovo organizacijo. Ukrenjeno je bilo vse potrebno, da se to ne bo zgodilo.

Delavstvo prihaja do prepričanja, da bo Rooseveltov National Recovery Act za delavce uspešen le v slučaju, če bodo močno organizirani.

Prvič v zgodovini Združenih držav se je vlada v svojih barantanjih z delavci in in podjetniki postavila na stran delavcev.

Navzlic strogim določbam NRA najdejo kapitalisti izhode, da lahko počno s posameznim delavcem karkoli se jim izlubi.

Kakorhitro pa postane delavec član strokovne unije, se zavzame za njegove pravice močna organizacija, ki je edina protiutež proti izkoriščevalnim načrtom kapitalistov.

MUSSOLINIJEVI PRIJATELJI

Koliko prijateljev ima Mussolini, ne ve nihče, najmanj pa Mussolini. Odkritega prijatelja nima najbrž nobenega. Hinavci, klečeplazci in strahopetci namreč ne služijo tega vzvišenega imena.

Z ljudmi, ki se do pičice ne pokore njegovi volji, ravna brezobzirno in brutalno.

Turrati, ki je bil nekoč njegova desna roka, je romal v ječo. In z njim vred nešteto drugih.

Sedaj poročajo iz Italije, da je dal zapreti svojega sošolca in iskrenega druga, commendatora Donata Battellija.

Precej javno se govori, da bo v kratkem na vrsti Italo Balbo, italijanski zrakoplovni minister, ki je privedel na čikaško svetovno razstavo štiriindvajset italijanskih vojaških letal.

Balbo so začeli Italijani smatrati za narodnega junaka, kar pa seveda Mussoliniju ni povšeči, kajti po njegovem mnenju ne sme imeti Italija izven njega nobenega drugega narodnega junaka.

Italijanske ječe so dovolj prostorne za vse Mussolinijeve prijatelje.

Če bi pa hotel zapreti vse svoje sovražnike, kar jih ima v Italiji, bi v ječah že prvi dan zmanjkalo prostora.

POLOŽAJ NA KUBI

Položaj na Kubi je vedno bolj nejasen in zapleten. Nasprotja, posebno v notranjem delu dežele, so se tako poostri, da nihče ne more z zgotovitostjo prerokovati, kaj bo prinesel jutrišnji dan.

Novi predsednik dr. Grau San Martin namerava odstopiti. Njegovo stališče je nevzdržno, kajti vpliv Amerikancev, ki so pripomogli k njegovi izvolitvi sega le tako daleč kot bodo segli streli iz njihovih topov.

Vojaštvo sedanjega predsednika ne nastopa samo proti pristašem bivšega predsednika Machada, pač pa v prvi vrsti tudi proti delavstvu, ki misli, da je napočila ugodna urada, da se otrese neznosnih bremen.

Dokler bo kubanska vlada odgovarjala s kanoni in strojnimi puškami na zahteve proletarcev, ne bo imela Amerika najmanjšega povoda za intervencijo.

Vlada Grau San Martina je obljubila, da bo ščitila interese Wall Streeta. Dokler jih bo zares ščitila, bo delavna vse podpore Združenih držav.

V STRUGAH JE BILO NAJHUJŠE...

DOBREPOLJE, 25. sep.

Dopoludne je s prvimi kočevskim vlakom dopotoval semkaj zastopnik sreskega nač. iz Kočevja Gabrijan v spremstvu kmetijskega referenta Kopitarja. Takoj sta odšla proti Strugam, da na licu mesta pregledata katastrofo.

Pod vodo so vasi —

PRICEKVEK,
POTISKAVEC,
PATA,
KOLENČA VAS,
PODTABOR,
LIPE in
del RAPLOVEGA.

Vse te vasi so popolnoma prazne, prebivalstvo je pa pobegnilo v hribe, kjer prebiva v gozdu na planem.

Ljudstvo je do smrti premraženo in obupano. Zapustili so svoje domove, ne da bi mogli kaj rešiti, ker je voda silno naraščala.

V pol ure, — pripoveduje neki kmet, je bila moja domačija vsa pod vodo. Zato sem pobral, kar sem imel pri rokah in si rešil samo golo življenje.

Vojaki, ki so prispeli večer v kotlino, so tudi danes neprestano ves dan na delu. Spontoni prevajači ljudi, živino in krmo. Snoch so rešili iz srede vode tri ljudi. V pugljevih hiši so ostali na podstrešju stara mati in njena dva vnuka. Vsi trije so prestali dva dneva in dve noči na podstrešju brez hrane, ne da bi jih kdo opazil. Čisto slučajno so prijadrli mimo vojaki, ki so slišali na podstrešju jok ubogih otrok. V silni revarnosti so jih vojaki rešili iz ogorčene hiše ter jih odpeljali na suho.

Izmed vseh vasi je najbolj prizadet Podtabor.

Tu ni nobena hiša na suhem, marsikatera je popolnoma izginila sredi valov. Ljudi, ki so se rešili, je okrog 150, oteli pa si niso drugega, kakor golo življenje.

Najbolj so prizadeti:

MARIJA OBERSTAR, ki ji je voda poplavlila vse gospodarske objekte.

JANEZ MIKLIČ, ANTON BOŽIČ, EDO POGORELC, ki mu je voda poplavlila hišo, iz žage pa odnesla vse les; ALOJZIJU RUSU je voda dvignila ostreže, da je od nove hiše ostalo samo zidovje, prevrnila pa kozolec, ANTONU POGORELCU sta uničeni hiša in skedenj.

Dalje trpita ogromno škodo JANEZ KRALJ in MARIJA POGORELC, ki ji je voda zalila vso trgovino ter ima uničeno vse blago. Med prizadetimi sta tudi France KRIZMAN in RUDOLF DOŽIČ, dalje IVANA TISU in JANEZ RUS, Martinu DOLENCU je voda odnesla kozolec ter mu uničila vso krmo.

Ostali oškodovanci so: ANTON RUS, HENRIK HOČEVAR in FRANCKA GORŠE. Zadnja si je nedavno popravila svojo hišo, ker se je hotela te dni poročiti. Hiša je porušena. Voda je prenašala gospodarske objekte po tri kilometre daleč. Mariji Pogorelčevi je zalila moderen čebelnjak. Seveda so vse čebele našle žalostno smrt.

FRANCU in ANTONU PUGLIJU je voda zalila obe domačiji v vsemi gospodarskimi objekti vred.

SAMO V PODTABORU JE UNIČENIH OKROG 60 GOSPODARSKIH POSLOPIJ.

JANEZU DRNULCU in IGNAČU KRIMANU je voda vdrila v hišo ter dvignila strehi. ALOJZIJU RUSU pa je voda hišo porušila.

Ljudje so brez hrane. "Jaz imam šest otrok," je pripovedoval oče. "Vse mi je voda zalila, skedenj prvrnila, kozolec odnesla, hiša se bo pa porušila. Drugega nisem rešil, kakor hlače, ki jih imam na sebi in srajco. Otroci so pa v teh cunjah, ki jih vidite." In solze so se mu udrele po licu, plakal je kakor dete.

Drugi so pripovedovali: "Dom smo pravkar popravili. Na novo smo uredili skedenj, hlev smo prestavili. Vse se bo porušilo!"

Ni manj žalostna slika se nudi očem okrog vasi Prickevek. Tu stoje vse hiše globoko v vodi, prav tako tudi cerkev.

Zupnik ANT. OREHEK je šele danes zapustil svojo hišo. Voda mu je vdrila v prvo nadstropje in le z največjim naporom se mu je posrečilo rešiti važne stvari iz posojilnice, ki jo vodi sam. Konzumno društvo je popolnoma zalito, blago vse uničeno. Pretresljiv je pogled na pokopališče, iz katerega se vidi samo konce križev.

V vasi Raplovo je umrl otrok, katerega bi morali pokopati v Strugah. Otroci leži že tri dni na podstrešju, pokopati ga ne morejo.

Tudi poštno poslopje, stara in nova šola, stoji globoko v vodi. — Struččani so že štiri dni odrezani od poštnega prometa.

Najnovejša poročila iz Strug bomo priobčili v ponedeljkovi številki. — Kakor poročajo je začela voda v ubogi stružanski dolini upadati. Šele ko bo voda docela izginila iz kotline, se bo mogla točno ugotoviti škoda. In ta bo velika.

IZGUBLJENA PISMA

Ako pismo je pravilno naslovljeno in poremljeno z znamko, je magočnost izgube jako pičla. Lani se je odposlala 14.500.000.000 pisem v Združenih državah in le 500.000 je bilo "izgubljenih". V mnogih slučajih pismo ni bilo dostavljeno ker se je naslovljenec preselil, ne da bi pustil daljše adresse, dočim je pošiljatelj pozabil napisati povratno addresso. Ta pisma končno gredo v urad za "mrtva" pisma v poštnem departementu.

Ako kdo misli, da pismo, naslovljeno nanj, se je izgubilo, naj se poda na poštni urad, kje naj opiše pismo, kje je bilo odposlano in kaj je bilo v njem. Poštar ima tiskovino (Form 1510) v to svrhu. Poštna uprava bo na to se prizadevala najti izgubljeno pismo.

Ako kdo ima kak sum proti po-

"GLAS NARODA" zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

štarju ali kakemu poštnemu uradniku, najbolje je poročati najbližjemu poštnemu inspektorju, ali, ako ni znan njegov naslov, glavnemu poštnemu inspektorju (Chief Post Office Inspector) v Washingtonu.

Dogaja se, da pismo, ki ga pošilja v veži, ako ni posebnih poštinskih skrinjic. Ako kdo, ki ni upravičen, vzame tako pismo, je podvržen strogi kazni, in poštna uprava ne pozna pardona proti osebam, ki omalovažujejo svetost pisma. Lani več kot 900 oseb je bilo v ječo radi tatvine pisem.

Ako se je registrirano (pripočeno) pismo izgubilo, pošta plača odškodnino, ki odgovarja resnični veljavi vsebine do zneska zavarovalnine. Ako ni bila napovedana nikakršna posebna vrednost in se je plačalo 15 centov za registriranje, pošta izplačuje za izgubljeno pismo \$5.

Tudi inozemska pošta se sme zavarovati do \$100 in pristojbine znašajo od 15 do 55 centov.

Ali prav redkokdaj se dogaja, da se kakor priporočeno pismo izgubi, kajti natančno knjigovodstvo vodi račun o vsakem takim pismu od časa odposiljanja do dostavitve. FLIS.

PREMIJSKI KUPONI SO ŠE VEDNO V VELJAVI

Pred kratkim so se začele širiti neresnične vesti, da trgovine, ki oglašujejo v vseh ameriških listih, ne bodo več dajale daril oziroma premijskih kuponov. Te vesti so popolnoma neresnične, in razpisana je nagrada v znesku tisoč dolarjev, da se dožene osebe, katere širijo te vesti. Nagrado je razpisala Manufacturer's Merchandise Advertising Association, organizacija narodnih oglaševalcev, ki nudijo s svojim blagom tudi darila in premijske kupone.

Howard W. Dunk, ki je tajnik organizacije je pojasnil sledeče: — Brezvestneži, ki prav dobro poznajo vrednosti naših kuponov, hodijo od hiše do hiše in skušajo natveziti ljudem, da so kuponi postali brez vrednosti. Na ta način se jim v mnogem slučaju posreči kupiti kupone za majhen denar, dasi predstavljajo veliko vrednost.

Mi ne bomo prej mirovali, dokler ne pridemo tem sleparjem na sled. V to svrhu je tudi razpisana zgoraj omenjena nagrada. Trgovine, ki so zastopane v naši družbi, bodo tudi vbodoče dajale vsakemu kupcu določeno število vrednostnih kuponov, katere je mogoče zamenjati za dragocena darila. Javnost naj se torej ne da preslepiti od brezvestnežev, kajti vrednosti kuponi so danes isto toliko vredni kot so bili kdaj prej.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

"Beneška noč", katero je priredilo zabavno društvo "Slovenec" v nedeljo 24. septembra v gozdu nad Ravnim Lazarjem, bo marsikomu še dolgo ostala v spominu. Prostor je bil zelo lepo okrašen z različnimi lampioni, postavljene so bile tudi klopi in nekaj miz.

Ze ob desetih dopoldne si mogel videti pri mizi naše "marjašarjev", ki so si s kartami preganjali čas in težko čakali na okusno prasičko pečenko, katero je na raznu vrtel in evrl na Janez. Četudi je mojster v pečenju na raznu, mu je sto futov težki prasič vendar delal mnogo sitnosti, da gostom ni mogel postreči, kakor si je želel. V prasičku natlačeni kropir mu je pričel lezti na prsto. Ker pa se krompir ni spekel, naj nikdo ne zameri, če ni dobil poleg prasičke pečenke in zelja še tudi krompir, kakor je bilo zasnovano.

Društvo je še mlado in neizkušeno, in če je bila kje kaka mala napaka, bo prihodnje popravljena. V društvu so večinoma mladi fantje, ki jim gre za njihovo poštrenost vsa časa. Od zgodaj zjutraj in pozno zvečer so bili ves čas vestno na svojih mestih ter neumorno delali. Žeteli bi bilo, da se jim pridružijo še ostali slovenski fantje, in tudi dekleta so povabljeni.

Petelin, kanarček in podarjeni šarkel gospe Mrakove so bili trije predmeti, ki so društveni blagajni največ pripomogli. Šarkel je na dražbi ostal gospodični Malči iz Perišč, ki ga je takoj razrezala in razdelila med navzoče.

Krasni kanarček, katerega je podaril Mr. Joe Habjan, se pa je dražteljem tako prijel, da ga je hotel vsako imeti. Nastala je prava gonja in tekma. Slednjič ga je dobil Mr. Ciril Habjan, nečak Joe Habjana.

Zabava je trajala še dolgo po mraku in zadnji gostje so odšli šele ob desetih. "Slovenec" je na svoji zadnji seji sklenil prirediti proti koncu oktobra vmsko trgatve. Kdaj in kje bo ta zabava, bo pravčasno naznanjeno. P.

S pota.

V šte. 227 G. N. me šegavo opozarja rojakinja ga. Benčan iz Chicaga, kje da tičim, da ne pridem na razstavo ter omenja moje razstavo na Chisholm. Dne 3. 4. in 5. septembra sem imel razstavljene razne predmete, indijanske izdelke, knjige in rokopise naših slovenskih prvakov v Ameriki.

Sedaj sem vse popravil in ako mi ne bo zdravje kaj ponagajalo, bom mogoče odinil za par dni v Chicago.

Pred časom me je tudi rojak Mike Pike iz Jenny Lind posvaril, češ, iskal sem te v Chicagi, ali te ni bilo. Pike je pečlar in močak srednjih let, jaz pa grem že proti jeseni. Toda oba sva koreljaka, samo da bi boleznii ne bilo. Tudi rojak Pike je bil namreč pred časom operiran.

Toliko za danes. Kadar pridem v Chicago, bom gotovo obiskal prijazno družino Benčanovo.

Pozdrav!

Matiija Pogorelec.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebna, da je poučen v vseh stvareh. V sled našo dolgoletno skušnjo Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodiši prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroko.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Moderna mladina se povsem razlikuje od nekdanje in ima vse drugačne pojme o svetu.

Nekoč je šla mati nekam po opravkih, njena mlada hčerka in mladi obiskovalec sta pa sama ostala doma.

Ko se mati vrne, opazi, da ima hčerka obokane oči. Obiskovalec se je pa kar hitro poslovil.

— Zdi se mi, da si jokala. Kaj je bilo?

— Poljubil me je.

— Čemu pa nisi sosede poklicala, saj je bila na vrtu.

— Sem jo hotela poklicati, pa mi je začel groziti.

— Grozil da ti je, praviš? O, to je nekaj strašnega.

— Da, grozil mi je.

— S čim ti je grozil? Kaj je rekel?

— Grozil mi je, da me ne bo nikdar več poljubil, če sosedo pokličem ali če tebi povem.

*

Bigamist je tisti človek, ki ima dve ženi. Oziroma bolj razločno in natančno povedano: — Bigamist je tisti človek, ki ne ve, kdaj ima dovolj.

*

Marsikdo bi bil dosti manj samozavesten, če bi se malo bolj zavedal samega sebe.

*

Tašča je bila čez mero dolgo na obisku in zet se je zelo zveselil, ko se je končno nekega dne oddolžila, da odpotuje. Radevolje je dal na razpolago voz, ki naj jo popelje do železnice. Ko jo je blapec peljal proti kolodvoru, ga je s skrbjo priganjala, češ, da naj počene, da ne zamudi vlaka.

— Brez skrbi bodite, — jo je pomiril voznik, — gospodar mi je dejal, da me iz službe spodi, če vas nazaj pripeljem.

*

Niti v solnce niti v smrt ni mogoče gledati z mirnim očesom.

*

Naši prijatelji lažejo o nas, naši sovražniki pa govorijo o nas čisto resno.

*

Nekoč je živel slaven zdravnik, ki je užival v mestu splošno spoštovanje. Posebno mlade in bogate dame so ga zelo radi klicale k sebi, ker je bil star in je znal čuvati skrivnosti. In bolezen je uganil takoj, na prvi pogled.

Nekega dne je vzel s seboj svojega pomagača, mladega zdravnika. Najprej sta prišla k mladi dami, ki je ležala vsa bleda v postelji. Prijel jo je za roko in takoj ugotovil: — Želodni nered. Preveč kjenja ste jedli, gospa.

Mladi zdravnik se je začudil in na stopnicah ga je vprašal: — Mojster, kako ste mogli tako hitro dognati bolezen?

— Kaj niste videli — se je zasmajal starec, da je imela na mizi polno kjenja in da je bilo pod posteljo najmanj deset praznih škatelj.

Mladi zdravnik je bil s pojasnilom zadovoljen.

— No, ker sva že v tej ulici. — je nadaljeval starec, — pa stopiva še k njeni prijateljici, mladi gledališki igralnici, ki je tudi vsak teden enkrat ali dvakrat bolna.

Profesor je pozvonil. Dolga sta morala čakati, predno se jima je odprlo.

V spalnici je bilo vse razmetano. Lepotica je ležala bleda in prepadla v postelji.

— Saj vas nisem klicala, gospod, — je rekla.

— Prišel sem, ker sem bil v bližini. Sicer ste pa bolni. Prehladili ste se v avtomobilu. No, pa bo kmalu bolje.

Mladi zdravnik se je še bolj čudil in na stopnicah mu je rekel: — Ne razumem vas, gospod profesor. Tisto glede kjenja mi je sedaj umevno. Na mizi je bil kendi in prazne škatle pod posteljo. Toda, kako ste mogli pri tej bolnici dognati, da se je v avtomobilu prehladila?

— Nič lažjega nego to — se je zasmajal profesor. — Človek mora dobro opazovati. Ali niste videli koferja pod posteljo? Jaz sem ga videl.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

SLADČICA PRI TLIKAVCEV

Znani angleški ladijski zdravnik Stefens, ki je prepotoval skoraj vso Afriko, je znal pripovedovati mnogo zanimivih prigod s svojega potovanja. Nekoč je pripovedoval svojim prijateljem to-le smešno zgodbo:

Bil sem takrat s poznanim lovcom na divje živali Horation Batesom v ozemlju Konga. Pot nas je vodila skozi džunglo, kjer smo hoteli ujeti nekaj tigrov in slonov ter jih priversti žive domov na Anglesko za londonski muzej.

Po dvajsetih dneh našega naporega tavanja skozi džunglo smo našli na grdo pritikavo plemo, katerega največji mož je bil komaj 75 cm visok. Črnci, ki si barvajo lase z nekim rdečim rastlinskim sokom, so bili sprva zelo bojevi in nedostopni, potem pa so se nam prijazno približali.

V svoji ekspediciji smo imeli tudi tolačca, dr. Blowterja, ki obvlada jezik dvanajstih zamorskih plemen, med njimi tudi jezik Pigmejev. Govorijo teh "malih, nerodnih ljudi", kakor so jih imenovali afriški domačini v našem spremstvu, pa je zelo težko razumeti in se je mogel pomeniti z njimi samo s pomočjo kretenj. Hoteli smo izvedeti od njih za skrivališča slonov, pa si dolgo ni-mo mogli priboriti njihovega zaupanja. Prišli kaveem, ki se prištevajo k plemu, nam povsem nepoznanih "Gitivov" in ki se v glavnem hranijo z mravljinčinim jajci, kobilicami, koreninami in divjim medom, niti naše konzerve in pečeno meso divjih antilop ni bogve kako dišalo. Tudi razni bleščeči predmeti — verižice, zrealo, okrasni in igračke —, ki so sicer tako priljubljeni pri afriških domačinih, niso dosregli svojega namena.

Nazadnje smo se spomnili še smodk (cigar), ki smo jih imeli vedno zalogo s seboj. In nismo bili razočarani: s smodkami smo pritikavce povsem pridobili zase.

"Gitivi" do onega dne smodk sploh niso poznali in je bilo to zanje nekaj čisto novega in silno imenitnega. Ko smo smodke prvič prižigali in kadili, so strmeli v nas s široko odprtimi očmi in držali pesti na zobeh, kar je pri njih znamenje največjega razburjenja in občudovanja. Da bi se bolj povečali učinek teh smodk nanje, smo kadili molče in skrivnostno, kakor da znamo čarati. In so črnci čez nekaj minut zagnali neznanski vrisk in truse ter začeli pohlepno iztežati roke po smodkah v naših rokah. Bili smo pa previdni in smo jim obljubili smodke šele potem, ko nam pokažejo sledove in skrivališča divjih slonov. Ta zapeljiva ponudba jim je slednjič razvezala jezičke. Njihov poglavar, zavrt v opijeno kožo, je bil takoj pripravljen uvesti nas v svo skrivnostni svet in lova na slone.

Ko smo razdelili med nje del smodk, so veselo in na vso sapo stekli v svoje zemске luknje. Tedaj se nismo več brigali zanje, marveč smo se hitro pripravili na odhod. Deževna doba je bila pred duri, zato smo morali hiteti. S pomočjo pojasnil in zunanjih sledov se nam je že čez tri dni posrečilo iz velike trume zvabiti v past orjaškega slona z mladičem vred in ju ujeti živa. S tem lepim lovskim plenom smo se vrnili k Pigmejem in oni so nas sprejeli z nepopisnim navdušenjem. Ko smo si prižigali smodke, so nas njihove oči motrile še bolj pohlepno in proseče kakor prvič. V gostih trumah so se začeli gneti okoli nas.

Obrnil sem se k dr. Blowterju in ga prosil naj vpraša poglavarja, kako so jim dišale smodke, ki so jih — kakor je izgledalo — že pokadili do zadnjega.

Poglavar je vprašanje svojim podnikom ponovil in med njimi je viharno završalo. Vseprek so začeli s čudno zateglimi glasovi odgovarjati. Dr. Blowter se je glasno

zakrohotal, ko jih je slednjič razumel: "Gitivi so, kakor vidim, veliki sladkosnedži. Takole mi pravijo: O beli mož, te cigare, mami jih imenuješ Ti, so dobre, m-m, zelo dobre! Ampak vprašamo: zakaj jih najprej prižigete? Mi tega nečemo, nam to ne ugaja, Gitivi ne potrebujejo ognja za to! Ogenj jih napravi še manjše, ne, nam takšne ne teknejo! Zato jih ne pečemo v nstih kakor vi, nego jih prav tako kakor mravljinčina jajca in kobilice pohrustamo kar mrzle! Haj, beli mož, daj nam še cigar, daj! Dobre so, m-m, tako dobre!

Malo je manjkalo, da mi ni postalo slabo. Kar želodec se mi je obračal ob misli, da bi moral tudi sam smodko — pojesti, namesto pokaditi... Dr. Blowter pa mi je med smehom dejal:

"Še zmerom boljše, da požeruh pohrustajo naše smodke, kakor da s kožo in kostmi požre — nas!"

In je imel prav.

KACE SO DOBRE PLAVALKE

Znano je, da je belouška zelo dobra plavalka. Saj se najraje za- drži ob močvirju ali na obrežjih rek in potokov. Ako si zaželi rib- je ali žabljce pečenke ali morda tolstega močera, zleze tiho in o- prezno z obrežnega grmovja v vo- do, kjer se spretno giblje. Med plavanjem je sprednji del telesa raven in negiben. Belouška pla- va urno tudi pod vodo. Vendar pa ne kaže zagrabit kake, ki jo opa- zimo v vodi, ne da bi preje ugo- tovlili, če nima dveh svetlorenih lis za vratom in se prepičali, da imamo res belouško pred seboj. Kajti tudi naš gad je dober pla- vač. V dnevnem boju za obstanek se ne ustavi deročih rek in po- tokov, katere preplava z lahko- to. Pri tem mu ni za ribjo pečenko, saj gre v vodo samo zato, da naj- de onstran nje boljše lovišče.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO N A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVI- CE IZ NASELBINE.

— Smrt je zopet zahtevala svo- jo žrtve med pionirskimi v Cleve- landu, ko je umrla Mary Starich, rojena Oražen. V Ameriki je bi- vala 43 let. Doma je bila iz vasi Češnik, fara Trebnje. Zapušča moža in sinu.

— Po dolgi bolezni je umrl v Clevelandu John Petrovčič, do- ma iz Vrhnike, odkoder je prišel v Ameriko pred 30. leti. Pred le- tom dni mu je umrla soproga. Za- pušča pet sinov in eno hčer.

— Med sedemnajstimi bolničar- kami v Milwaukee, ki so zadnje dni graduirale in prejele diplo- mo v Deaconess bolnišnici, je tudi Slovenka Frances Kurn iz Bay View.

Pri primarnih volitvah so bili nominirani štirje Slovenci in en Hrvat. In izmed teh imajo trije Slovenci priliko biti izvolje- ni pri glavnih volitvah, kot tudi Hrvat, Hrvat, v 31. vardi. V drugi vardi je dobil ogromno ve- čino glasov mladi George Travn- nikar, ki je dobil skupaj več gla- sov kot vsi njegovi nasprotniki skupaj. Brez vprašanja je, da bo George Travnkar izvoljen pri no- vembarskih volitvah. V 23. vardi je dobil največ glasov regularni demokrat John Novak, za njim pa neodvisni demokrat William Kenick. Pričakuje se, da bo pri- hodnji mesec izvoljen redni demo- krat John M. Novak, katerega bo tudi stranka podpirala. V 31. var- di je bil nominiran z dobro veči- no, Hrvat, Emil Crown.

Jako zanimiv je bil boj v 32. vardi, kjer so kandidirali trije Slovenci, in je Anton Vehovec zmagal nad vsemi drugimi kan- didati za nominacijo.

Ni manj kot 2212 glasov je bi- lo oddanih za Vehovec, dočim je dobil regularni demokrat Hafner 1860 glasov in republikanec Fos- ter pa 18932 glasov. Vehovec se bo moral pri novembarski volitvi spoprijeti s Posterjem, in očitno je, da bo lahko zmagal, ker se bodo njegovim glasovom pridru- žili tudi glasovi rednih demokra- tov.

— Dne 5. septembra se je po- dal Lukas Zupan (predno je vzel državljski papir se je pisal Zu- pančič) s karo v Great Falls, Mont., kjer ima dve hčeri, ena o- možena, druga se uči za bolniško strežnico. Drugi dan pa so ga na- šli utopljenega v potoku Belt Creek.

Pokojni je bil rojen dne 18. ok- tobra 1875 v Vavčih vasi pri Do- brniču na Dolenjskem. V premo- gorovih je delal 40 let. Svoj trdi kruh si je priušil služiti v Trbov- ljah, odkoder se je bil preselil v Ameriko. V Roundupu je živel zadnjih 23 let, kjer je bil zapo- slen pri Roundup Coal Co.

LEPO STANOVANJE
šestih sob v dve-družinski hiši, z okni ob strani, parno kurjavo in kopalnico se odda na 58-25-80 Place, Maspeth. Vprašajte na tem naslovu ali pri:
John Kobila,
2391 Hughes St., Ridgewood.
Tel: Heg. 3-9645.
(6x 4-10)

NAPRODAJ POSESTVO
v Dolnji Brigi, štev. 13 pri Ko- ševju; polovica grunta, črna zem- lja brez kamenja. Vsa poslopja in zemlja samo \$975.00. Nadaljna pojasnila daje: — Frank Vartin, 812-1st St., East, Calgary, Alta., Canada. (3 67&9)

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH-SLOVENE GRAMMAR)
Stane samo
\$2.—
Naložite za št.
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
415 West 10th Street
New York City

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

48

To pot se pa Picard ni mogel več prema- gati. Razkoračil se je kot bi govoril sebi k sebi enakimi, in začel kričati:

— Že prav, kar naj začne!... Ticega dne nastopim jaz in... videli bomo.

— Ti nastopiš, ti pojdeš na ulico? — se je zasmejal plemič.

Picard je delal strašno smešen obraz.

— Še niže, gospod, — je zajekal.

In čisto tiho je zamrmal:

— Spustim se... v klet.

S tem je bil Picardov nastop končan.

Roger ga je odslovil, sluga je s pretirani spoštljivostjo pozdravil gospoda in odšel.

Po njegovem odhodu je stopil Roger k mizi in dvignil čašo:

— Ne zamerite mi, dušice moje, strašno sem žejen, — je dejal obrnjen k skupini dam, ki ga niso več izpušile, čim je izpregovoril.

Toda Floretta bi ne bila nikomur prepustila skrbi, da se njegova časa hitro napolni.

Julija mu je brž primaknila stol.

In kmalu so ga obkolile mlade lepote, očarane, da ga zopet vidijo, da lahko z njim zopet koketirajo.

— Brez vas veselje ne more biti na vi- šku, dragi vitez, — so mu zatrjevale.

— Kako kavalirski je!

— In kako vesel, prijazen, zabaven!

Vitez ni vedel, kateri bi odgovoril.

— Kako bi tudi ne bil, ko sem sredi ta- ko lepih deklet! — je vzklilnil, pošiljajoč z roko poljub vsaki posebej.

— Vse nam prevzame! — je menil de Mailly.

— Zares, prijatelj, — je dejal markiz in stopil k Rogeru, — nam ste živa zagonetka. Zdaj ravnate kot pravi plemič, zdaj zopet...

— Se izpremenim v plebejca, kakor ste pravkar omenili. Res je... priznam, to je čista resnica.

— Kaj vruga! Dvema gospodoma se ne da služiti. Prehajati neprestano iz tabora v tabor, to ni mogoče. Treba se je za nekaj odločiti.

— Na to mislim sam dan za dnem, dragi moj markiz. Toda po glavi mi roji vse pol- no nasprotujočih si misli, a jaz dajem prav vsem po vrsti.

— Toda kam vodi ta sistem?... Kaj ho- čete?

— Kaj hočem? Izrabiti dobre čase, ki so nam še ostali, in se pripravljati na pretečo nam bodočnost. Zabavam se, kolikor se ni- sem, in delam za dan, ko se ne bom mogel več zabavati. Ali imate oči, da vidite, in u- šesa, da slišite?... Kaj res ne slišite zamo- klega bobnenja... ali ne vidite probujajoče- ga se ljudstva? Kaj ne vidite čel, ki so se dolgo stoletja ponižno klanjala k tlom, a zdaj se dvigajo, polna odločnosti in pogu- ma! To čudno bobnenje, te valoveče, pro- bujajoče se množice, to je tisto mogočno morje, ki se peni in buči naprej z nepre- magljivo silo usode. Človek vstaja in ni sile na svetu, ki bi ga mogla zadržati, da ne bi vstal. No torej, če bo to valoveče morje od- neslo naša zemljišča, naše gradove in vse drugo, skušam iztisniti iz njih kar največ morem, obenem pa prilagoditi se, da bom znal pozneje živeti brez njih.

Floretta je prišla mladega viteza pod roko.

— Morda imaš prav, dragi moj!... Naj- boljše bo v naprej pojesti vse, kar bomo mo- gli.

Ciprsko vino je vlivalo v žile kraljice rož izredno nežnost.

— Pozabljaš na svojo vlogo, lepote! — je vzklilnila Julija, ki je pod vpivom šam- panjca tudi začutila potrebo nasloniti se zdaj na d'Estreesa, zdaj na de Maillya.

Roger se je zasmejal. Podal je svojo čašo Floretti, rekoč: — Verjemite mi, dragi pri- jatelj, da je najbolje piti, peti in napiti se. To bo vsaj vedno nekaj, kar smo uživali.

Njegove besede so bile povelje. Vsi, ki so slišali iz njegovih ust, kaj se utegne zgoditi, so začeli hitro preganjati neugodne vtise, morda pa tudi strah pred bodočnostjo.

— Da! — so se začeli od vseh strani vzkl- ki, — pijmo, ljubimo se in pojmo!

Roger je vstal. In držeč čašo v rokah je namignil veseli družbi, da hoče iti on naprej z dobrim zgledom.

Takoj so se zbrale lepote okrog njega, da bi v zboru ponovile njegovo pesem.

Edino markiz de Presles se ni pridružil navdušenim gostom, ki so videli in slišali samo viteza.

Bil je nekam čudno nemiren.

Večkrat je bil že pogledal na uro, ne da bi se kdo zmenil za to. Končno ni mogel več premagovati nestrpnosti in hitro je krenil proti vhodu.

Gostje, posebno dame, že davno niso mi- slile na markizov doživljaj z normanskim poštaljanom. Prihod viteza de Vaudreya je bil prijeten dogodek za vso to mladino, ki ni imela druge želje kot napiti se.

Roger je takoj po prihodu prevzel vod- stvo in je vodil zdaj tudi orgije. S čašo v roki je zapel pesem o vinu, dekletih in ve- selju.

Pesem je bila sprejeta z navdušenim plo- skanjem. In ta čas, ko je družba okrog njega pijana od vina in navdušenja ponavljala z zboru zadnjo kitico, so nalivali črno obleče- ni služabniki draga vina in šampanjec z le- du...

Čaše so zvenketale, razgreti obrazi so se stiskali skupaj.

Zarečih oči od šampanjca in vlažnih ustnic so strastne kurtizane prehitevale uro, dolo- čeno za začetek orgij.

Floretta in Julija sta stopili k počemu vitezu in vzklilnili: — Še eno!... Še eno!

— No, zdaj si pa ti na vrsti Floretta, ti nam zapoj! — je odgovoril Roger in objel lepo kurtizano-čez pas.

— Pa naj bo! — je odgovorila vesela ple- salka, — tem slabše za vas; če imamo malo težak jezik in hripav glas, je kriv tokajec...

In Floretta, ki sta jo dvignila d'Estrees in de Mailly na rame, se je prikazala nad glavami kot na prestolu. Pod njo je stal Ro- ger, ki jo je hotel spremljati in je samo ča- kal, kdaj zapoje. Trčil je z Julijo, Floretta je pa zapela pesem o radodarnih kavalirjih in ženskih čarih, ki so za zlato in dragulje vedno dostopni.

Nepopisno navdušenje je nagradilo Flo- rettino petje. Floretta je šla iz rok v ro- ke, da Mailly je pa kričal s pijanim glasom:

— Ne dotikajte se kraljice rož! — Naša ura še ni prišla!...

V tej mešanici glasov, proslavljajočih zvezdo večera, v tem vrtincu vzklikov se je začel radosten glas vitega de Vaudreya:

— Smejmo se, pijmo in pojmo!... Za na- mi pa naj le pride postop!...

Ples v poviljonu Bel-Air se je kmalu iz- premenil v razuzdano rajanje. In vse je ka- zalo, da bodo rajanje zaključile divje orgije.

Orkester je znova zaigral četvorko.

Toda gostje niso več plesali; zaletavali so se drug v drugega, se prerivali, skakali sem in tja, se lovili in objemali...

In v tem divjem plesu od vina in strasti razgretih teles so dvoumne besede in dovti- pi še bolj razžigali strasti. Noge so kar same klecale od sladke utrujenosti, prsa so hla- stala po svežem zraku, možgani so se raz- vneli in grla hropela.

Tu pa tam se je zaslišalo v tem burnem vrtincu šustenje svile, rožljanje mečev in živket naravnice.

Ta ali oni plesalec je izčrpan omahnil v naslanjač, drugi so pa hodili mimogrede k mizicam, kjer so bila na razpolago najraz- ličnejša okrepčila.

Nadaljevanje sledi.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le- pih romanov slovenskih in tu- jih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez.90
v usnje vez.150
v najfinije usnje vez. 1.80
v najfinije usnje trda vez.180

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez.90
v usnje vez.150
v najfinije usnje vez. 1.80
v najfinije usnje trda vez.180

RAJSKI GLASOVI
v platno vez.90
v usnje vez.150
v najfinije usnje vez. 1.80
v najfinije usnje trda vez.180

KVIŠKU SECA
v imitirano usnje vez. .80
v usnje vez.90
v fino usnje vez.120
v najfinije usnje vez. 1.20
v najfinije usnje trda vez.150
v bel celluloid vez.120

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.50
v najfinije usnje trda vez.180

MARIJA VARHINJA
fino vez.30
v fino usnje150
v najfinije usnje trda vez.180

Hrvatski molitveniki:

Ujeha Jstroski, fina vez.1.50
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez 1.50
najfinije vez.1.80
Zvonček nebeski, v platno80
fina vez.1.50
Vienne, najfinije vez.1.80

Angleški molitveniki:

(za mladino)
Child's Prayerbook
v barvno platno vezano30
v belo kost vezano1.10
Cena Usto Mo
fino vezano30

Key of Heaven:
fino vezano35
v usnje vezano70
v najfinije usnje vezano 1.20

(ZA ODRASLE)
Key of Heaven:
v celoid vezano1.20
v celoid najfinije vez.1.50
v fino usnje vezano1.50

Catholic Pocket Manual
v fino usnje vezano1.50

Ave Maria:
v fino usnje vezano1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo3.
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.
Angleška služba ali nauk kako so naj streže k sv. maši10
Boj nalezljivim boleznim75
Cerkljnsko jezere1.20
Domači zdravnik po Knajpu vezano1.50
broširano1.25
Domači živnozdravnik broširano 1.20
Domači vrt1.20
Govorejca1.50
Hitri računar75
Gospodinjstvo1.80
Jugoslavija (Melik) 1. svezek 1.50
2. svezek, 1-2 enopiš1.80
Kletarstvo (Skalický)2.
Kratka srbska gramatika30
Kratka zgodovina Slovencev, Hr- vatov in Srbov30
Kako so postane državljani Z. D. 25
Kako so postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju50
Kubična Računica75
Liberalizem50
Materija in energija1.25
Mlada leta dr. Janca Er. Kreka 75
Mladost, 1. zv.90
II. zv.90
(Oba skupaj 99 centov)
Mlekarstvo1.
Nemško-angleški tolmáč1.40
Navesti na hlo in dom1.
Najboljše slov. kuharica, 606 str. 1.
Ipo vez. (Kallinak)5.

Nemščina brez učitelja:
1. del30
2. del30

Največji spisovnik ljubavnih in drugih pisem75

Ojačen beton50

Obrtno knjigovodstvo2.50

Praktični računar75

Perotinarstvo, broširano1.50

Pravila za otroke65

Psihične motnje na alkoholski pod- lagi70

Predhodniki in idejni utemeljite- lje idejalizma1.50

Radio, osnovni pojmi iz Radio- tehnike, vezano2.
broširano1.75

Slovenska narodna mladina (obsega 452 strani)1.50

Spretna kuharica, trdo vezana1.45

Sveče Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana3.

Sadne vine40

Sadje v gospodinjstvu75

Učna knjiga in berilo laškega je- zika60

Učna knjiga in berilo italijan- skega jezika1.

Učbenik angleškega jezika trdo vez.1.50
broširano1.25

Uvod v filozofijo (Vebor)1.50

Veliki slovenski spisovnik: zbir- ka pisem, listin in vlog za za- sebnike in trgovce1.30

Veliki vserečel30

Voščilna knjižica50

Zbirka domačih zdravil60

Zdravilna zelišča40

Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva1.50

Zgodovina Umetnosti pri Slove- nih, Hrvatih in Srbih1.90

Gospa REGINA Roman iz življenja:

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

50

Urška smeje skomigne z rameni.

— Oh, zdi se mi, da čevčajo samo neumnost, da bi mi s tem izkazali kako prijaznost. Pomisli samo: eden mi je rekel, da sem majhna lepota, drugi je primerjal moje lase s solnčnimi žarki in tretji, je zatrjeval, da moje oči žare kot zvezde.

— Tako! — pravi Tom resnega obraza, — in to, seveda, ti je zelo ugajalo.

— Smejala sem se; pa to zopet ni bilo prav, kajti končno so mi hoteli samo pokazati svojo prijaznost. Ali ne misliš tudi ti tako, stric Tom?

Njena neizkušnost ga je potolažila in jireče:

— To so taki družabni pokloni. V družbi je navada damam vedno kazati ljubeznjivost. V resnici pa niti ne mislijo na to.

— Potem pa ti pokloni niso resnični, stric Tom.

Tom se vgrizne v ustnice. Za nobeno ceno ne bi niti sam sebi priznal, da je to bila ljubeznjivost, kar je občutil, kadar je videl mnogo gospodov okoli nje. Toda rekel si je, da bo zelo težavno obvarovati Urško vseh nevarnosti, ako ji ne bo pomagala vzela z oči rožnatih naočnikov, skozi katere je opazovala vse ljudi.

J Seveda niso resnični. Urška. V družbi se ljudje kažejo drugače, kot so v resnici. Vsi bi radi ugajali, vsi se hočejo pokazati v ugodni luči in tako igrajo vsi nekoliko komedijo. Vsega ne smeš verjeti, kar ti rečejo.

Urška ga radovedno pogleda.

— Saj jim tudi nisem vselej verjela, kar so mi klepetali. Saj vendar vem, da nisem lepa — nekdo mi je celo rekel, da sem najljepša na parniku. Vendar pa imam v glavi tudi oči in dobro vidim, da je mnogo lepših žensk na ladji, kot pa jaz majhno, divje dekle. Samo nisem mogla razumeti, zakaj mi pripovedujejo tako neumne stvari. Zdaj pa vem — hočejo, da bi mi ugajali. Toda nečem, da mi.

Tom je bil popolnoma uverjen, da je Urška najlepše dekle na parniku, toda tega ji seveda ni povedal. In vendar bi ji bil rad povedal. Toda spomnil se je, da je devetnajst let starejši od nje in da je njen stric Tom, ki mora biti v gotovem oziru še njen vzgojitelj. Toda v tej vlogi se ni počutil dobro, kajti vse vzgojevalne načrte bi najrajši vrget v morje — in da — kaj bi mesto tega najrajši napravil? Na to vprašanje si ni odgovoril. Mesto tega pravi kot kak učitelj:

— Sploh pa nisi še dama, kateri je treba delati poklone, kajti si še vedno majhno dekle.

In tedaj se ji bolešno skrči srce. In pri tem je mislila, kako bi jo bilo pri sreči, ako bi ji Tom rekel, da je najlepša, da ima oči kot zvezde in da so njeni lasje podobni solnčnim žarkom. Njeno srce ji glasno utripa, ko si je stavila to vprašanje. In žalostno si reče: — Pravi samo, da sem dekle in dekleta so brez vsakega pomena.

In pri tem stopa molče poleg Toma čez krov. In sredi svojih misli naenkrat pravi:

— Ali tudi ti delaš take poklone damam, stric Tom?

Tom se nasmehne in potisne njeno roko pod svojo pazduho.

— Ne, Urška, tako pesniško se jaz ne izražam. Potem pa tudi ne smeš pozabiti, da sem tudi jaz živel osem let v divjih krajih in da sem sam malo divji. Sedaj se moram zopet marsikaj naučiti.

Urška ga prosiče pogleda s svojimi žarečimi očmi.

— O, ne, stric Tom, prosim, ostani tak, kakoršen si. Ne bi te rada slišala, da bi govoril tako neresnične stvari.

Tom stisne njeno roko.

— Imaš prav, Urška; te lažnjive komedije ne bova ugajala, kaj ne, da ne?

Veselo mu priklama in tako iskreno, da mu prične srce divje utripati.

Nato stojita ob ograji blizu godbe in gledata na morje. Toda pri tem ju je zmotila neka dama, ki se je s Tomom zapletla v pogovor. Urška se takoj bojuje umakne in sede na naslonjač. Vzame knjigo in prične brati, toda brala je samo na videz. Čez knjigo je vedno skrivaj pogledovala Toma in damo. Bila je mlada in po Urškinemu mnenju tudi zelo lepa. Imela je čudovito lepo obleko in zelo belo kožo.

Bolelo jo je srce. Ta lepa dama ni bila več dekle, temveč prava dama. In za Boga — kako je pogledovala Toma.

Urška se je ustrašila tega pogleda, v katerem je bilo veliko, neprikrito poželjenje. Zardela je, ne vede, zakaj, toda vedela je, da se je ta mlada dama s tem pogledom prodala.

Prestrašena vpre pogled v knjigo in se ne upa vstati. In najrajši bi jo točila grenke solze.

Takoj pa pride Tom zopet k njej. Tudi Tom je videl ta pogled — in ni vedel, kaj naj počne. Skoro odurno se je od nje poslovil in sedel poleg Urške. Kako prijazno mu je bilo, ko je zopet gledal v njene oči in bil je zopet dober in ljubeznjiv proti nji. In Urška se otrse vseh skrbi in mučnih misli. Zakaj se je žalostila? Četudi je bila še dekle, stric Tom je bil z njo dober in prijazen. In tako bo tudi ostal, čisto gotovo.

Dama, katero je Tom tako kratko odslavlil, zaničljivo pogleda za njim in se pridruži skupini dam, ki so se tudi ozirale za Tomom. Med seboj so na videz govorile zelo prijazno in vendar ni niti ena privoščila drugi enega Tomovega pogleda, ene njegove besede. Vse so ga skrivaj opazovale. Bil je v resnici zanimiva postava, nazajnimivejša na parniku. Kako krasno postavo je imel; kako ponošno je nosil glavo, kako meprisiljeno se je gibal. Nič ni bilo čudnega, da je vsaka zgubila na njem svoje srce. Samo škoda, da se je vseh tako izogibal. Vedno se je vsake rešil s kakim šalo, kadar je postala že preveč vsiljiva. Kaj vendar je imel na tem mladem dekletu, s katerim se je vedno razgovarjal, proti kateremu se je v vedno obnašal tako uljudno in dostojno?

Da, vse so bile Urški nevoščljive. Nek vzrok je moral biti, da ga ni bilo mogoče raniti, da je bil vedno dobro zavarovan proti vsem tako spretnim napadom. Da ni dajal nobenih izmed njih prednosti, so vedele, kajti vse so ga vedno zelo dobro opazovale. Samo proti temu malemu dekletu v priprosti črni obleki je bil popolnoma drugačen.

Toda vedno ga je imenovala stric Tom. Ali je bil v resnici njen stric? Tudi Urška ni imela za nikogar oči, kot samo zanj ter, se za druge gospode ni zmenila. Samo svojega strica Toma je vedno pogledovala z žarečimi očmi.

O tem so dame nekoliko klepetale, kadar so oba opazovale, kako sta zaupno govorila med seboj. Videle so tudi, kako je Tom, ko je bil prišel čaj, izbral za Urško najboljše stvari in jih položil na njen krožnik.

Kako rade bi videle, da bi tudi njim tako stregel. Toda za nobeno drugo ni imel očesa, kot samo za njo.

Kaj je bilo med obema?

Klepetanje, ki nikjer ne cvete bujnejše kot na kakem prekomorskem parniku, je raztegal svoje umazane prste proti obema, ki nista ničesar vedelo o vsem.

(Dalje prihodnjik.)

AMERIKA IN DEPRESIJA

Splošni gospodarski položaj v Združenih državah je še vedno jako nepovoljen. Dežela stoji pred zopet ni zimo z milijoni nezaposlenosti, ki morajo dobiti javno podporo, da se preživijo. Vendar le opažamo nedvomne znake, da se Amerika izkoplava iz depresije. Niso našli čarobne formule, ki najmahoma privede boljše čase, ali razne činjenice in sile delujejo neprestano v to smer. Ugotovili se je znaten napredek in vzle začasnim oviram se je dosegel stalen napredek v smer gospodarskega izboljšanja.

Tako na primer je razvidno iz statistik federalnega Labor departmenta, da se je zaposlenost v tovarniških industrijah povečala za 22 odst. tekom štirih mesecev do 31. julija in so se skupne plače istočasno podvignile za 39 odst. Sklepa se, da približno 2.500.000 nezaposlenih delavcev je šlo nazaj na delo. Od konca julija je izboljšanje nezaposlenosti odločno zaoostalo, ali začetkom septembra ce je položaj zopet pobiljšal. Pa še jako malo javnih gradenj je dejansko začelo, od katerih se pričakuje, da bo prineslo delo velikemu številu nezaposlenosti.

Povečanje industrijske zaposlenosti in skupnih plač tekom prvih štirih mesecev nove vlade je največje, ki ga pozna ameriška zgodovina tekom kakšne štirimesečne dobe. Ali tudi to razmeroma velikansko povečanje zaposlenosti je komaj prineslo stanje zaposlenosti na ono, kar je bilo v oktobru leta 1931. To pokazuje, kako globoko je padla delavnost v industriji od leta 1929 naprej.

Po ravnokar obelodanjeni vladni študiji je razvidno, da depresija 1929—1933 je bila najhujša izmed vseh dolgih kriz v tej deželi, začevši od leta 1800. V gospodarskih krizah leta 1838—43, 1874—79 in 1893—98 ni površina poslovne delavnosti nikoli padla pod 80 odstotkov normale. V juliju 1932 pa poslovna delavnost je bila padla na manj kot 50 odst. pod normalo.

V januarju leta 1931 je Census Bureau cenil število nezaposlenosti na 6.050.000. Ameriška federacija dela je cenila število nezaposlenosti na 8.300.000, v januarju leta 1932 in na 12.730.000 v aprilu 1933. Do julija 1933 pa se je po cenitvi delavske federacije število nezaposlenosti zmanjšalo na 11.573.000.

Skupne megle pa so še bolj padle kot zaposlenost. Ako smatramo normalno zaposlenost kot "100", je indeks zaposlenosti padel od januarja 1929 do januarja 1933 od 95,2 na 56,6. Istočasno pa je indeks mezd padel od 94,5 na 35,8. To je po komplikacijah federalnega urada za delavske statistike. Mezde v tovarnah so padle od \$11.621.000.000 v letu 1929 na \$5.022.000.000 v letu 1932. Istočasno je dohodek farmerjev padel od \$11.918.000.000 na \$5.143.000.000. Dohodek vse dežele je rasel od 630.000 milijonov dolarjev v l. 1921 na 91.000 v l. 1929, pa je padel do približno 52.500 milijonov dolarjev v letu 1932.

Vlada se bori proti depresiji z raznimi sredstvi in tako imamo vladno kontrolo industrije potom

takozvanih kodeksov (NRA), pri gojenju poljedelske produkcije k dejanskim potrebam dežele, pomoč onim, ki imajo hipoteke na farmah ali hišah, obširen sistem javnih gradenj. Ta in druga sredstva imajo pred vsem poglavitni cilj, da se poveča kupovalna sila dežele. Le taka večja kupovalna sila more vzdrževati poljedelstvo in distribucijo. Od vsepoveda se poroča večje kupovanje, kar daje sklepati, da se kupovalna sila ljudstva povečuje.

Ekonomisti so zdavnaj pripoznali, da minimalna mezda, ki naj bo zadostna za vzdrževanje delavca in njegove družine, je najbistvenjši pogoj za kupovalno silo, zadostno za vzdrževanje industrije, trgovine in poljedelstva. In vlada sedaj prihaja na dan s podatki, ki to dokazujejo. V zadnjih letih smo prišli do tako odločno slabe distribucije narodnega dohodka, da je v isti najti poglavitni vzrok sedanje depresije. Na primer tovarniška produkcija v Združenih državah je v letih 1923 do 1929 narasla za 10.000 milijonov dolarjev letne vrednosti. Od tedaj pa je 600 milijonov šlo za mezde delavcev in 800 za plačane nastavitelje. Za surovine je šlo 3800 milijonov in druge stroške, všteti profite, 4600 milijonov. Surovi dohodek korporacij, ki upravljajo glavni del gospodarske delavnosti dežele, je rasel od 95.000 milijonov leta 1921 na 160 milijonov l. 1929. Leta 1932 je padel na 80.000 milijonov dolarjev. Dividendi in obresti, plačane od korporacij, se je povečal za 100 odst., od 3600 milijonov na 7600 v dobi med 1923 in 1929. Tekom iste dobe pa je narodni dohodek rasel le za 20 odst.

Ravno taki podatki pokazujejo, kje zlo tiči. General Johnson, NRA upravitelj, je s svojo znano odkritostjo izjavil: "Imamo toliko dohodka v tej deželi, ali treba, da to dobro razdelimo bolj enako in ga bo zadosti, da more vsakdo delati in siti tako srečen, kolikor je to mogoče za človeško bitje".

SAMOMOR ČUDAŠKEGA STARCA

V Valticah na južnem Moravskem je živel čudaški starec 80-letni Henrik Wagner, ki so vsi o njem mislili da živi iz rok v usta. Hodil je v oguljeni obleki in privoščil si je samo toliko, da ni od lakote umrl. Nekateri ljudje so siicer trdili, da je Wagner premožen, nihče pa tega ni prav verjel. Ljudi se je starec izogibal, le redko je spregovoril s tem ali onim človekom iz svoje najbližje okolice.

Neko opoldne, ko ga ni bilo kakor po navadi iz hiše, se je zdelo to njegovim sosedom čudno. Misli so, da je izbolel, pa so hoteli v njegovo stanovanje. Ko se pa na trkanje in klicanje nihče ni odzval, so poklicali orožnike, ki so starčeve stanovanje odprli. Na kablju na stropu je visel na

Z A B O Ž I Č

Potujete v Slovenijo preko Havre z našimi osebno vodenimi izleti na modernem ekspresnem parniku — "ILE DE FRANCE"

25. NOVEMBRA — 16. DECEMBRA

NA KRASNEM NOVI PARNIKU

"CHAMPLAIN"

2. DECEMBRA

Čiste, moderne kabine. Dobra služba.

NIZKE CENE ZA VSE DELE SLOVENIJE

Za pojasnila in karte vprašajte pri naših zastopnikih

French Line

19 STATE ST., NEW YORK, N. Y.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

11. oktobra: Albert Ballin v Hamburg

Manhattan v Havre

12. oktobra: Europa v Bremen

13. oktobra: Rotterdam v Boulogne

14. oktobra: Rex v Genoa

15. oktobra: Rex v Genoa

16. oktobra: Deutschland v Hamburg

17. oktobra: Deutschland v Hamburg

18. oktobra: Hamburg v Hamburg

19. oktobra: Hamburg v Hamburg

20. oktobra: Bremen v Bremen

21. oktobra: Bremen v Bremen

22. oktobra: Bremen v Bremen

23. oktobra: Bremen v Bremen

24. oktobra: Bremen v Bremen

25. oktobra: Bremen v Bremen

26. oktobra: Bremen v Bremen

27. oktobra: Bremen v Bremen

28. oktobra: Bremen v Bremen

29. oktobra: Bremen v Bremen

30. oktobra: Bremen v Bremen

31. oktobra: Bremen v Bremen

8. novembra: Albert Ballin v Hamburg

Manhattan v Havre

10. novembra: Rotterdam v Boulogne

Berengaria v Cherbourg

11. novembra: Milwaukee v Hamburg

Rex v Genoa

15. novembra: Hamburg v Hamburg

Pres. Roosevelt v Havre

17. novembra: Rotterdam v Boulogne

Paris v Havre

18. novembra: Augustus v Genoa

22. novembra: Deutschland v Hamburg

Washington v Havre

25. novembra: Europa v Bremen

Verden v Boulogne

Conte di Savoia v Genoa

16. decembra: Rex v Genoa

13. decembra: Hamburg v Hamburg

Pres. Roosevelt v Havre

14. decembra: Paris v Havre

15. decembra: Berengaria v Cherbourg

Europa v Bremen

Conte di Savoia v Genoa

20. decembra: Deutschland v Hamburg

Washington v Havre

27. decembra: New York v Hamburg

Bremen v Bremen

Pres. Harding v Havre

31. decembra: Penland v Havre

VELIK BOŽIČNI IZLET V STARO DOMOVINO

pod osebnim vodstvom izvežbanih Cunardovih potniških spremljevalcev na največjem in priljubljenem Cunardovem ekspresnem parniku

BERENGARIA 29. NOVEMBRA Mr. A. Marcus, spremljevalec

(PREKO CHERBOURGA) **15. DECEMBRA** Mr. M. Ekerovich, spremljevalec

Prilika, da potujete s številnimi svojimi rojaki in uživate brezskrbno vožnjo. Prilaga je posadka iz New Yorka naravnost tja, kamor ste namenjeni. Manj kot 6 dni na oceanu. Posebni nočni hitri vaki iz Pariza do vaše domovine.

A. MARKUS

Slovita Cunardova kuhinja, uljudnost in dosti prostora v kabinah bivšega Turističnega razreda za potnike Tretjega razreda. Kupite karte za tja in nazaj in prišedite denar.

PROSTORE SI TAKOJ ZAJAMČITE
VPRASAJTE SVOJEGA LOKALNEGA
AGENTA ALI

CUNARD LINE
25 BROADWAY NEW YORK

M. EKEROVICH

... SKUPNA ... POTOVANJA

in cene vožnji:

BOŽIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spremljevalec bo vedno kak uradnik od omenjene družbe, ki bo spremljal potnike prav do Ljubljane.

ILE DE FRANCE — 25. NOVEMBRA
BERENGARIA — 29. NOVEMBRA
EUROPA — 15. DECEMBRA
BERENGARIA — 15. DECEMBRA
ILE DE FRANCE — 16. DECEMBRA

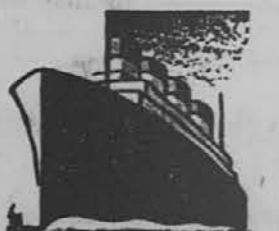
Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj priklasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street New York, N. Y.

BOŽIČ v stari domovini

Brez dvoma vam misel na Božič vrne prijetne spomine in porodi željo, da bi praznovali praznike med svojimi sorodniki in prijatelji v stari domovini. Pridružite se enemu naših osebno vodenih izletov.

Posebna odplutja iz New Yorka:
ALBERT BALLIN 9. decembra
ST. LOUIS . . . 12. decembra

Izborne železniške zveze od Hamburga do Jugoslavije.

\$171.50 TRETJI RAZRED
TJA IN NAZAJ

Iz New Yorka do Ljubljane in nazaj.

Za nadaljna pojasnila vprašajte svojega lokalnega agenta ali

HAMBURG - AMERICA LINE

39 BROADWAY, NEW YORK